

KOHTUOTSUS EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus Tartu Maakohus

Otsuse tegemise koht Viljandi Kohtumaja

Kohtuasja number nr 2-08-2913

Otsuse kuupäev 24.oktoober 2008

Kohtunik Silvi Maiste

Istungisekretär Aino Männik

Kohtuasi BIG Pank AS hagi Jevgeni Matjuhha vastu võla 93419.22

krooni nõudes

Hageja BIG Pank AS (registrikood 10183757, aadress Rüütli 23

51006 Tartu)

Hageja esindaja Terje Tuuga (aadress Rüütli 23, Tartu)

Kostjad Jevgeni Matjuhha (isikukood xxxxxxxxxx, elukoht xxxx xx-

Janek Käämer (isikukood xxxxxxxxxxx, elukoht xxxxx xxx x

XXXXXXXX

Asja läbivaatamise aeg 14.oktoober 2008

Resolutsioon

Rahuldada hagi osaliselt.

Välja mõista Jevgeni Matjuhhalt ja Janek Käämerilt solidaarselt BIG Pank AS kasuks 73247.04 krooni (seitsekümmend kolm tuhat kakssada nelikümmend seitse krooni 04 senti), millest 59940.38 krooni moodustab tagastamata krediidisumma, 8135.49 krooni sissenõutavaks muutunud tasumata intress, 3771.17 krooni sissenõutavaks muutunud viivis ja 1400 krooni võla sissenõudmisega seotud kulud.

Välja mõista Jevgeni Matjuhhalt ja Janek Käämerilt solidaarselt BIG Pank AS kasuks viivis alates 26.01.2008 kuni tagastamata krediidisumma täieliku tasumiseni 11 % tagastamata krediidisummalt aastas.

Edasikaebamise kord

Kohtuotsuse peale õigus edasi kaevata Tartu Ringkonnakohtule apellatsioonkaebuse esitamisega; apellatsioonikaebuse esitamise tähtaeg on 30 päeva alates otsuse kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel otsuse avalikult teatavakstegemisest.

Apellatsioonikaebus võidakse lahendada kirjalikus menetluses, kui kaebuses ei taotleta selle lahendamist istungil.

Hagi nõue

Hageja ja kostja Jevgeni Matjuhha (edaspidi põhivõlgnik) sõlmisid 09.03.2007 tarbijakrediidilepingu nr 0707210/96kt. Lepingu põhitingimuste kohaselt andis hageja põhivõlgnikule 60 000 kr krediiti. Lepingu järgi on põhivõlgnik kohustatud maksma hagejale intressi 29.04% krediidisummast ühe aasta kohta. Kogu lepingu perioodi eest on põhivõlgnik kohustatud hagejale tasuma intressi summas 70 040.32 kr. Poolte kokkuleppel kohaldatakse lepingule Balti Investeeringute Grupi Pank ASi krediidilepingute üldtingimusi nr S.

Hageja sõlmis 09.03.2007 Janek Käämeriga (edaspidi käendaja) käenduslepingu.

Kostjad ei täitnud lepingut korrektselt, mistõttu hageja edastas kostjatele meeldetuletuskirjad. Kuivõrd kostjad sellest hoolimata lepingulisi kohustusi täitma ei asunud, oli hageja sunnitud lepingu üles ütlema ning TsMS § 97 lg 1 alusel oma subjektiivsete õiguste kaitseks kohtusse pöörduma.

Hageja hoiatas 14.06.2007 kostjatele saadetud lepingu ülesütlemishoiatustega kostjaid lepingu ülesütlemisest juhul, kui kostjad ei tasu 2-nädalase täiendava tähtaja jooksul võlgnetavaid summasid. Vaatamata eeltoodule ei reageerinud kostjad lepingust tulenevate kohustuste täitmisega, mistõttu hageja ütles põhjendatult 05.07.2007 ülesütlemisavaldusega lepingu üles. Lepingu ülesütlemisavalduses ning käendajale saadetud nõudekirjas nõudis hageja kostjatelt 81 517.59 kr tasumist, millest 59 940.38 kr moodustas tagastamata krediidisumma, 8 135.49 kr sissenõutavaks muutunud tasumata intress, 11 988.08 kr leppetrahv, 53.64 kr viivis ning 1 400 kr võla sissenõudmisega seotud kulud.

Kuna kostjad ei ole pärast lepingu ülesütlemist tasunud ühtegi makset, siis on kostjate poolt lepingu järgi tagastamata krediidisummaks 59 940.38 kr, mis tuleb üldtingimuste p-de 2.1 ja 5.3, käenduslepingu ning seaduse alusel kostjatelt solidaarselt välja mõista.

Lepingu alusel on põhivõlgnik kohustatud maksma hagejale intressi 29.04% krediidisummast ühe aasta kohta. Lepingu ülesütlemise hetkeks oli sissenõutavaks muutunud, kuid tasumata 8 135.49 kr intressist. Kuna kostjad ei ole pärast lepingu ülesütlemist hagejale intressi katteks midagi tasunud, tuleb üldtingimuste p-de 2.1, 5.3, käenduslepingu ning seaduse alusel kostjatelt solidaarselt välja mõista lepingu ülesütlemise ajaks sissenõutavaks muutunud tasumata intress summas 8 135.49 kr.

Üldtingimuste p 6.3 alusel on tarbijakrediidilepingu ülesütlemisel krediidisaaja kohustatud krediidiandjale tasuma leppetrahvi 20% ülesütlemise hetkeks tagastamata krediidisummalt. Kuna lepingu ülesütlemise hetkel oli tagastamata 59 940.38 kr krediidisummast, on lepingu alusel leppetrahvi suuruseks 11 988.08 kr (59 940.38 kr * 20%), mis tuleb üldtingimuste p-de 5.3, 6.3, käenduslepingu ning seaduse alusel kostjatelt solidaarselt välja mõista.

Võla sissenõudmisega seotud kulud on hageja poolt kostjatele saadetud kirjade kulud, mille tasumist nõuab hageja seaduse ning üldtingimuste p 5.3 ja p 9.3 alusel. Üldtingimuste p 9.3. kohaselt on krediidiandjal õigus nõuda krediidisaajalt lepingu rikkumisel võla sissenõudmisega seotud kulude sh kohtu-, inkasso- ja täitemenetlusega seotud kulude ning krediidisaajale, käendajatele ja teistele lepinguga seotud isikutele saadetud kirjalike teadetega seotud kulude hüvitamist vastavalt krediidiandja hinnakirjas sätestatule.

Kostjad on jätnud lepingu alusel hagejale tasumata kokku 1 400 krooni kostjatele 02.05.2007 ja 04.06.2007 saadetud võla sissenõudmiskirjade, 14.06.2007 saadetud lepingu ülesütlemishoiatuste ning 05.07.2007 saadetud lepingu ülesütlemisavalduse ja 05.07.2007 käendajale saadetud nõudekirja eest, mistõttu tuleb üldtingimuste p 9.3 ja 5.3, käenduslepingu ning seaduse alusel kostjatelt solidaarselt 1 400 krooni välja mõista.

Hageja palub TsMS § 367 alusel lisaks sissenõutavaks muutunud viivisele kostjatelt alates 26.01.2008 kuni tagastamata krediidisumma täieliku tasumiseni solidaarselt välja mõista viivis 29.04% tagastamata krediidisummalt aastas.

Hageja palub lisaks sissenõutavaks muutunud viivisele ja TsMS § 367 alusel välja mõistetavale viivisele kostjatelt solidaarselt välja mõista alates kohtuotsuse tegemise kuupäevast kuni intressi täieliku tasumiseni viivis 29.04% sissenõutavaks muutunud tasumata intressilt aastas.

Lepingust tulenevate nõuete tagamiseks on hageja ja käendaja sõlminud käenduslepingu. Käenduslepinguga võttis käendaja endale hageja ees vastutuse hageja ja põhivõlgniku vahelisest tarbijakrediidilepingust nr 0707210/96kt ning võimalikest krediidiandja ja krediidisaaja vahel tulevikus sõlmitavatest krediidilepingutest ja nende lisadest tulenevate nõuete, sealhulgas tingimuslike ja tulevikus tekkivate nõuete täitmise eest. Käenduslepingu kohaselt on käendaja vastutuse rahaliseks maksimummääraks 190 040 krooni ning käenduse tähtajaks 01.04.2013.

Käendaja ei ole täitnud käenduslepingus sätestatud kohustust tasuda hagejale põhivõlgniku poolse lepingurikkumise korral võlgnetavad summad.

Arvestades, et haginõuded käendaja vastutuse rahalist piirmäära ei ületa, tuleb kõik lepingu alusel võlgnetavad summad nii põhivõlgnikult kui ka käendajalt solidaarselt välja mõista.

TsMS § 165 lg 3 alusel jätta hageja menetluskulud solidaarselt kostjate kanda.

Eeltoodust tulenevalt palub hageja mõista kostjatelt solidaarselt välja 93 419.22 kr, millest 59 940.38 kr moodustab tagastamata krediidisumma, 8 135.49 kr sissenõutavaks muutunud tasumata intress, 11 955.27 kr sissenõutavaks muutunud viivis, 11 988.08 kr leppetrahv ja 1 400 kr võla sissenõudmisega seotud kulud; mõista kostjatelt solidaarselt alates 26.01.2008 kuni tagastamata krediidisumma täieliku tasumiseni välja viivis 29.04% tagastamata krediidisummalt aastas; mõista kostjatelt solidaarselt välja alates kohtuotsuse tegemise kuupäevast kuni sissenõutavaks muutunud tasumata intressi täieliku tasumiseni 29.04% viivist tagastamata intressi summalt; jätta hageja menetluskulud solidaarselt kostjate kanda; jätta kostjate menetluskulud nende endi kanda.

Nõuete aluseks on VÕS § 76 lg 1, § 100, § 101 lg 1, 2, § 108 lg 1, § 113 lg 1, § 158 lg 1, § 142 lg 1, § 145 lg 1, 2, § 415 lg 1, § 402, § 416 lg 1, TsMS § 367, TsMS § 461 lg 4.

Kostja Jevgeni Matjuhha ei ole kohtule hagi kohta vastanud.

Kostja Janek Käämer vastas kohtule hagi kohta, et ta tunnistab hagi. Ta on teinud kõik endast oleneva, et Jevgeni Matjuhha täidaks oma kohustust hageja ees. Hoolimata palvetest ei ole Jevgeni Matjuhha seda teinud. Ta ei ole suutnud ise täita käendaja kohustust, sest tal endal on kohustused Eesti Ühispanga ees. Kokkuleppeid ei ole saanud teha, sest ta pole enam Jevgeni Matjuhhaga kokku saanud.

Kohtuistungile kostja Jevgeni Matjuhha ei ilmunud, mitteilmumise põhjus teadmata.

Kostja Janek Käämer tunnistas oma käendaja lepingust tulenevaid kohustusi. Ta soovib sõlmida kokkuleppe, aga hageja ei saa kokkulepet sõlmida ilma kostja Jevgeni Matjuhha kohalolekuta.

Kohtu põhjendused

Võlaõiguse põhimõtete kohaselt (VÕS § 76 lg 1) tuleb kohustused täita vastavalt lepingule või seadusele. Kohustuse rikkumine on võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmisega viivitamine (VÕS § 100). Kostja on jätnud täitmata lepingulised kohustused telekommunikatsiooniteenuste eest tasumise osas. VÕS § 101 lg 1 alusel võib võlausaldaja võlgnikupoolse kohustuste rikkumise korral nõuda kohustuse täitmist, kahju hüvitamist, lepingu üles öelda ning rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral nõuda viivist. VÕS § 101 lg 2 alusel võib võlausaldaja kohustuse rikkumise korral kasutada eraldi või koos kõiki seadusest või lepingust tulenevaid õiguskaitsevahendeid, mida saab üheaegselt kasutada, kui seadusest või lepingust ei tulene teisiti.

VÕS § 108 lg 1 kohaselt kui võlgnik rikub raha maksmise kohustust, võib võlausaldaja nõuda selle täitmist. VÕS § 101 lg 1 p 6 kohaselt võib võlausaldaja rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral nõuda viivist.

VÕS § 116 lg 6 sätestab, et kui oluliselt rikutakse kestvuslepingut, võib kahjustatud lepingupool selle vastavalt käesoleva seaduse §-s 196 sätestatule üles öelda. VÕS § 196 lg 1 kohaselt võib kestvuslepingu kumbki lepingupool mõjuval põhjusel etteteatamistähtaega järgimata üles öelda, eelkõige kui ülesütlevalt lepingupoolelt ei või kõiki asjaolusid ja mõlemapoolset huvi arvestades mõistlikult nõuda lepingu jätkamist kuni kokkulepitud tähtpäevani või etteteatamistähtaja lõppemiseni (erakorraline ülesütlemine).

VÕS § 416 lg 1 alusel võib krediidiandja osamaksetena tagastatava krediidi puhul krediidilepingu tarbija makseviivituse tõttu üles öelda üksnes juhul, kui tarbija on täielikult või osaliselt viivituses vähemalt kolme üksteisele järgneva osamaksega ja krediidiandja on andnud tarbijale edutult vähemalt 2-nädalase täiendava tähtaja puudujääva summa tasumiseks koos avaldusega, et ta ütleb selle tähtaja jooksul osamaksete tasumata jätmise korral lepingu üles ja nõuab kogu võla tasumist. Üldtingimuste p 5.1.1 alusel on krediidiandjal õigus leping ennetähtaegselt üles öelda ja nõuda kogu võla kohest tasumist kui tarbijast krediidisaaja on osamaksetena tagastatava krediidi puhul täielikult või osaliselt viivituses vähemalt kolme üksteisele järgneva osamaksega ja krediidiandja on andnud krediidisaajale edutult vähemalt kahe nädala pikkuse täiendava tähtaja võlgnetava summa tasumiseks koos hoiatusega, et ta ütleb võla tasumata jätmise korral lepingu üles.

Lepingust tulenevate nõuete tagamiseks on hageja ja käendaja Janek Käämer sõlminud käenduslepingu. Käendaja ei ole täitnud VÕS § 142 lg-s 1 ja käenduslepingu punktides 1, 2 ja 2.1 sätestatud kohustust tasuda hagejale põhivõlgniku poolse lepingurikkumise korral võlgnetavad summad. VÕS § 145 lg 1 alusel vastutavad käendaja ja põhivõlgnik võlausaldaja ees solidaarselt ning sama paragrahvi lõikest 2 tulenevalt vastutab käendaja käendatava kohustuse eest täies ulatuses, sealhulgas kohustuse rikkumisest tulenevate tagajärgede, eelkõige viivise, leppetrahvi maksmise ja kahju hüvitamise eest, samuti lepingust taganemise või lepingu ülesütlemisega seotud kulude hüvitamise eest.

Käendaja vastutus on lepingu osas käenduslepingu alusel piiratud 190 040 krooniga. Kuna haginõuded nimetatud piirmäära ei ületa, tuleb kõik lepingu alusel võlgnetavad summad nii põhivõlgnikult kui ka käendajalt solidaarselt välja mõista.

Kostjad ei ole nõudeid krediidi tagasimaksmiseks täitnud, seega oli hagejal õigus leping üles öelda.

VÕS § 402 kohaselt on tarbijakrediidileping krediidileping, millega oma majandus- või kutsetegevuses tegutsev krediidiandja annab või kohustub andma tarbijale krediiti või laenu. Lepingu kohaselt andis hageja põhivõlgnikule 60 000 krooni krediiti. Jevgeni Matjuhha rikkus lepingut, jättes täitmata üldtingimuste p-s 2.1 sätestatud kohustuse tagastada krediidisumma ja tasuda intress vastavalt lepingule lisatud maksegraafikule.

Hageja on kostjaga sõlminud 9.03.2007 tarbijakrediidilepingu nr 0707210/96kt. Krediidisumma 60 000 krooni. Intressimäär aasta kohta 29,04% krediidisummast. Krediidi tagasimaksmiseks on sõlmitud maksegraafik. Janek Käämer ja hageja on sõlminud 9.03.2007 käenduslepingu, millega on võtnud endale Jevgeni Matjuhha kohustused, juhul kui Jevgeni Matjuhha ei täida krediidilepingust tulenevaid kohustusi. 02.05.2007 on saatnud hageja Jevgeni Matjuhhale kirja, kuna Jevgeni Matjuhha ei ole teinud graafiku järgseid makseid. Samasisuline kiri on saadetud 02.05.2007 ka käendajale Janek Käämerile. Samasisulised kirjad graafikujärgsete maksete mittetegemise kohta on saadetud mõlemale kostjale ka 04.06.2007. 14.06.2007 on saadetud kirjad võla tasumiseks ja hoiatatud, et võla mittetasumisel on hagejal õigus leping üles öelda. Hoiatus kohtumenetluse alustamiseks on saadetud mõlemale kostjale 05.07.2007.

Hageja nõuab kostjatelt tagastamata krediidisummat 59940.38 krooni. Kohus leiab, et kuna kostjad ei ole krediiti tagasi maksnud, tuleb see kostjatelt välja mõista.

Hageja nõuab kostjatelt lepingu ülesütlemise ajaks sissenõutavaks muutunud tasumata intressi summas 8135.49 krooni. Kokkuleppe kohaselt oli kostja1 kohustatud maksma hagejale intressi 29,04 % krediidisummast aastas, kogu lepingu perioodi eest 70040.32 krooni. Kuna kostjad ei ole üldse asunud maksegraafiku alusel krediiti tagastama, on lepingu ülesütlemise hetkeks sissenõutavaks muutunud tasumata intress hagiavalduse järgi 8135.49 krooni. Leping on

ülesöeldud 05.07.2007. Hageja ei ole ei hagiavalduses ega muudes tõendites esitanud lepingu ülesütlemise hetkeks sissenõutavaks muutunud tasumata intressi arvestust, kuid maksegraafikust tulenevalt on see summa põhjendatud ja tuleb kostjatelt välja mõista.

Hageja nõuab kostjatelt viivist summas 11955.27 krooni.

Lepingu ülesütlemisel 05.07.2007 oli lepingu alusel sissenõutavaks muutunud tasumata viivis 53.64 kr. Kostjad on jätnud pärast lepingu ülesütlemist hageja ees täitmata rahalised kohustused summas 73 328.46 kr (krediidisumma koos sissenõude kulude ja leppetrahviga). Seega arvutab hageja viivist rahaliste kohustuste ehk tagastamata krediidisumma, võla sissenõudmisega seotud kulude ja leppetrahviga viivitamiselt, määraga 29.04% võlgnetavalt summalt aastas.

25.01.2008.a. seisuga tuleb lepingu, käenduslepingu ja seaduse alusel kostjatelt solidaarselt välja mõista hagi esitamise seisuga sissenõutavaks muutunud viivis 11 955.27 krooni. Viivise arvutamise aluseks on hagejal summa 73328.46 krooni, viivise määr 29,04%, periood 5.07.2007-25.01.2008 viivitatud päevi 204, viivise summa 11901.63. Viivis lepingu ülesütlemise seisuga 53.64 krooni. Kokku arvestatud viivis 11955.27 krooni.

VÕS § 415 lg 1 kohaselt tarbijalt ei või võlgnetavate maksete tasumisega viivitamisel nõuda käesoleva seaduse § 113 lõikes 1 sätestatud viivise määrast kõrgemat viivist. See ei välista ega piira krediidiandja õigust nõuda tarbijalt viivist ületava kahju hüvitamist. Nimetatud sättest tuleneb, et üldjuhul on tarbijakrediidilepingu puhul maksimaalseks viivise määraks VÕS §-s 94 sätestatud intressimäär, millele lisandub 7 % aastas (VÕS § 113 lg 1 2 lause).

Üldtingimuste p 6.1 kohaselt krediidisumma tagasimaksmisega viivitamisel, samuti seoses krediidisaaja võla sissenõudmisega või muu lepingust tuleneva krediidiandja õiguse teostamisega seotud kulude hüvitamisega viivitamisel maksab krediidisaaja krediidiandjale viivist krediidiandja poolt kehtestatud hinnakirjas sätestatud määras. Tarbijaga sõlmitud lepingu puhul maksab krediidisaaja krediidiandjale viivist seaduses sätestatud maksimaalses määras.

Üldtingimustest tulenevalt leiab kohus, et pooled on kokku leppinud, et viivise arvestamisel tuleb lähtuda seaduses sätestatud määrast.

Kohus leiab, et hageja viide VÕS § 113 lg 1 3.lausele, mis sätestab, et kui lepinguga on ette nähtud kõrgem intressimäär, kui VÕS §-s 94, loetakse viivise määraks lepinguga ettenähtud intressimäär ja seega on antud juhul viivisemääraks 29.04% võlgnetavalt summalt aastas, ei ole põhjendatud.

Kohus leiab, et viivise määra kokkulepe tuleneb lepingu üldtingimustest. Kohus leiab, et kuigi peale lepingu ülesütlemist asendub intress viivisega, siis üldtingimustest tulenevalt pooled on kokku leppinud, et viivise arvestamisel tuleb lähtuda seaduses sätestatud määrast, mitte lepingus märgitud intressimäärast.

Hageja on arvestanud viivist rahaliste kohustuste ehk tagastamata krediidisumma, võla sissenõudmisega seotud kulude ja leppetrahviga viivitamiselt. Kohus leiab, et üldtingimuste p 6.1 alusel saab viivist nõuda tagastamata krediidilt 59940.38 krooni ja võla sissenõudmise kuludelt 1400 krooni, kokku summalt 61340.38 krooni.

Seega on kostjatelt välja mõistetava viivise suurus 3771.17 krooni.

Lähtudes Ametlikes Teadaannetes avaldatud intressimääradest – alates 1. jaanuarist 2007 kuni käesoleva ajani 4%, on viivise arvestus alljärgnev:

05.07.2007-25.01.2008 (61340.38 x 204 päeva x 11 %): 365 = 3771.17 krooni.

Hageja on arvestanud lepingu ülesütlemisel 23.08.2006 lepingu alusel sissenõutavaks muutunud tasumata viivis 53.64 krooni. Kuna hageja ei ole hagiavalduses selgitanud, kuidas see viivise summa on arvutatud ja millise perioodi eest, tuleb lepingu alusel sissenõutavaks muutunud tasumata viivis jätta välja mõistmata.

Hageja palub TsMS § 367 alusel lisaks sissenõutavaks muutunud viivisele kostjatelt alates 26.01.2008 kuni tagastamata krediidisumma täieliku tasumiseni solidaarselt välja mõista viivis 29.04% tagastamata krediidisummalt aastas.

Hageja palub lisaks sissenõutavaks muutunud viivisele ja TsMS § 367 alusel välja mõistetavale viivisele kostjatelt solidaarselt välja mõista alates kohtuotsuse tegemise kuupäevast kuni intressi täieliku tasumiseni viivis 29.04% sissenõutavaks muutunud tasumata intressilt aastas.

Kohus leiab, et kostjatelt tuleb TsMS § 367 ja § 461 lg 4 alusel välja mõista 26.01.2008 kuni tagastamata krediidisumma täieliku tasumiseni solidaarselt välja mõista viivis 11 % tagastamata krediidisummalt aastas.

VÕS § 113 lg 6 kohaselt viivist ei ole lubatud nõuda intressi tasumisega viivitamise korral. Sellest võlgniku kahjuks kõrvalekalduv kokkulepe on tühine. Seega viivise väljamõistmine intressilt ei ole põhjendatud.

TsMS § 438 lg1 kohaselt otsust tehes hindab kohus tõendeid, otsustab, mis asjaolud on tuvastatud, millist õigusakti tuleb asjas kohaldada ja kas hagi kuulub rahuldamisele. Kuigi kostja ei vaidlustanud kohtuistungil viivise arvestust ja suurust, leiab kohus, et otsuse tegemisel peab kohus lähtuma tuvastatud asjaoludest ja seadusest. Kohus tuvastas, et pooled on kokku leppinud, et viivist arvestatakse lähtudes seaduses sätestatud määrast ja sellest tuleb ka viivise arvestamisel lähtuda.

Hageja on esitanud nõude leppetrahvi 11988.08 krooni nõudes. Üldtingimuste p 6.3 kohaselt on lepingu ülesütlemisel krediidisaaja kohustatud krediidiandjale tasuma leppetrahvi 20% ülesütlemise hetkeks tagastamata krediidisummalt. Lepingu ülesütlemisel oli tagastamata 59940.38 krooni krediidisummast. Seega on hageja arvestanud lepingu alusel leppetrahvi suuruseks 11988.08 krooni (59940.38 * 20%).

Kostjad ei ole vaidlustanud leppetrahvi. Kuid tehingu või selle osa tühisuse tuvastamine on kohtu pädevuses sõltumata poole taotlusest ning TsMS § 438 lg 1 kohaselt on seaduse kohaldamine kohtu ülesanne.

VÕS § 421 kohaselt käesolevas jaos sätestatust tarbija kahjuks kõrvalekalduv kokkulepe on tühine. Käesolevas jaos sätestatut kohaldatakse ka juhul, kui sätete kohaldamist püütakse vältida kokkulepete teistsuguse sõnastamisega, eelkõige krediidisumma jagamisega mitme lepingu vahel.

VÕS § 421 eesmärgiks on kaitsta tarbijast krediidivõtjat tarbijakrediidilepingus sisalduvate tingimuste eest, mis on krediidivõtjale seaduses sätestatud tingimustega võrreldes kahjulikumad. Üldjuhul puudutab tühisus üksnes seadusega vastuolus olevat kokkulepet või selle osa ega mõjuta tarbijakrediidilepingu kui terviku kehtivust.

Üldtingimuste p 6.3 kohaselt lepingu ülesütlemisel on krediidisaaja kohustatud krediidiandjale tasuma leppetrahvi 20 % ülesütlemise hetkeks tagastamata krediidisummalt. Krediidiandja saab juhul, kui tarbija ei täida lepingu lõppemisel krediidi tagasimaksmise kohustust, nõuda tarbijalt viivitatud summalt viivist. Tulenevalt VÕS §-s 421 sätestatud põhimõttest ei saa krediidiandja täiendada lepingut ja nõuda tarbijalt lisaks viivisele ka leppetrahvi. Üldtingimuste p-s 6.3 ettenähtud leppetrahv on täiendus krediidiandja viivise kokkuleppele ja see on vastuolus § 421 põhimõtetega. Selline kokkulepe on TsÜS § 87 kohaselt seadusega vastuolu tõttu tühine, kuna VÕS §-s 421 sätestatud keelu mõtteks on keelu rikkumise korral tuua kaasa tehingu tühisus. Kohus leiab, et üldtingimuste p 6. on vastuolus seadusega ja seetõttu tühine. Seega tuleb jätta rahuldamata hageja nõude kostjatelt leppetrahvi 11988.08 krooni väljamõistmiseks.

Hageja nõuab kostjatelt võla sissenõudmise ja lepingu ülesütlemisega seotud kulude hüvitamist. Kostjad on jätnud lepingu alusel hagejale tasumata kokku 1 400 krooni kostjatele 02.05.2007 ja 04.06.2007 saadetud võla sissenõudmiskirjade, 14.06.2007 saadetud lepingu ülesütlemishoiatuste ning 05.07.2007 saadetud lepingu ülesütlemisavalduse ja 05.07.2007 käendajale saadetud nõudekirja eest, mistõttu tuleb üldtingimuste p 9.3 ja 5.3, käenduslepingu ning seaduse alusel kostjatelt solidaarselt 1 400 krooni välja mõista.

Kohtule on esitatud kostjatele saadetud kirjade koopiad (tl 15-22). Kohus leiab, et kuna kostjad on jätnud lepingust tulenevad kohustused täitmata ja seetõttu on hagejal vajalik olnud neile saata kirjad, tuleb need kulud kostjatelt välja mõista.

Menetluskulude jaotus

TsMS § 173 lg 1 kohaselt asja menetlenud kohus esitab menetluskulude jaotuse menetlusosaliste vahel kohtuotsuses või menetlust lõpetavas määruses. Lg 3 kohaselt menetluskulude jaotuses näeb kohus ette, millised menetluskulud keegi menetlusosalistest peab kandma.

TsMS § 162 lg 1 kohaselt hagimenetluse kulud kannab pool, kelle kahjuks otsus tehti.

Tsiviilasjas on kohtukulud hageja poolt tasutud riigilõiv.

Kohus leiab, et nimetatud kohtukulud tuleb kanda kostjatel. Kostjad ei ole asunud täitma endale lepinguga võetud kohustusi.

TsMS § 174 lg 1 kohaselt menetlusosaline võib nõuda asja lahendanud esimese astme kohtult menetluskulude rahalist kindlaksmääramist lahendis sisalduva kulude proportsionaalse jaotuse alusel 30 päeva jooksul, alates kulude jaotuse kohta tehtud lahendi jõustumisest.

Silvi Maiste kohtunik

Tartu Ringkonnakohus 20.märts 2009.a. otsustas:

Tühistada Tartu Maakohtu 24. oktoobri 2008 otsus osaliselt, s.o osas, millega mõisteti Jevgeni Matjuhhalt ja Janek Käämerilt solidaarselt BIG PANK AS kasuks välja sissenõutavaks muutunud viivis 3771.17 krooni ja viivis kuni krediidisumma täieliku tasumiseni 11 % aastas ning jäeti välja mõistmata lepingu ülesütlemisel sissenõutavaks muutunud viivis 53.64 krooni. Teha tühistatud osas uus otsus, millega mõista Jevgeni Matjuhhalt ja Janek Käämerilt solidaarselt BIG PANK AS kasuks välja sissenõutavaks muutunud viivis 28 487 (kakskümmend kaheksa tuhat nelisada kaheksakümmend seitse) krooni ning alates 20.02.2009 viivis 29,04 % tagastamata krediidisummalt aastas kuni krediidisumma täieliku tasumiseni.

Muus osas jätta kohtuotsus muutmata.

Apellatsiooniastmes kantud menetluskulud jätta Jevgeni Matjuhha ja Janek Käämeri kanda.

Lugeda kohtuotsuse resolutsioon tervikuna sõnastatuks järgmiselt:

- "1. Rahuldada BIG PANK AS hagi Jevgeni Matjuhha ja Janek Käämeri vastu osaliselt ning mõista Jevgeni Matjuhhalt ja Janek Käämerilt BIG PANK AS kasuks solidaarselt välja 97 962.87 (üheksakümmend seitse tuhat üheksasada kuuskümmend kaks krooni ja 87 senti), sh 59 940.38 krooni tagastamata krediidisumma, 8135.49 krooni intressi, 28 487 krooni viivise ja 1400 krooni võla sissenõudmisega seotud kulude katteks.
- 2. Välja mõista Jevgeni Matjuhhalt ja Janek Käämerilt BIG PANK AS kasuks solidaarselt välja alates 20.02.2009 11 % tagastamata krediidisummalt aastas kuni krediidisumma täieliku tasumiseni.
- 3. Poolte menetluskulud maakohtus jätta Jevgeni Matjuhha ja Janek Käämeri kanda."